

BIJLAGE 4 BELEID EN REGELGEVING

RIJKSBELEID

Structuurvisie infrastructuur en Ruimte (2012)

Met de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte zet het Rijk in op het beschermen van 13 nationale belangen. In het *Besluit algemene regels ruimtelijke ordening* (Barro) worden regels opgenomen om het beleid uit de Structuurvisie te verwezenlijken.

Voor de locatie zijn met name de regels voor de Ecologische Hoofdstructuur van belang. In het *Barro* is geregeld dat Provincies de begrenzing en bescherming van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) nader moeten uitwerken (zie onderstaand).

Handreiking co-vergisting van mest (2011)

In 2010 heeft de VROM-Inspectie een Handreiking gemaakt ten behoeve van de planologische inpasbaarheid van co-vergistingsinstallaties. In de handreiking wordt een onderscheid gemaakt in 4 categorieën vergisters:

- A. Het bedrijf verwerkt eigen geproduceerde mest en voegt eigen en/of van derden afkomstige co-substraten toe. Het digestaat (de co-vergiste mest) wordt op de tot het bedrijf behorende gronden gebruikt.
- B. Het bedrijf verwerkt eigen geproduceerde mest en voegt eigen en/of van derden afkomstige co-substraten toe. Het digestaat wordt op de tot het bedrijf behorende gronden gebruikt, of naar derden afgevoerd.
- C. Het bedrijf verwerkt aangevoerde mest geproduceerd door derden en voegt eigen en/of van derden afkomstige co-substraten toe. Het digestaat (de co-vergiste mest) wordt op de tot het bedrijf behorende gronden gebruikt.
- D. Het bedrijf verwerkt aangevoerde mest van derden en voegt eigen en/of van derden afkomstige co-substraten toe. Het digestaat wordt als meststof afgeleverd aan derden.

Categorie D kan niet meer worden beschouwd als een bedrijfseigen agrarische activiteit en is van toepassing bij centrale mestverwerking op een grotere schaal. Als een gemeente vestiging van een dergelijke grootschalige activiteit mogelijk wil maken is ruimtelijk maatwerk nodig.

Alhoewel het in dit geval niet gaat om een mestvergistingsinstallatie, is ook hier sprake van maatwerk.

Besluit Burgerluchthavens

Het Besluit Burgerluchthavens regelt de aanwijzing en het gebruik van luchthaventerreinen zoals Lelystad Airport. Het vliegveld wil al langere tijd uitbreiden en moet hiervoor de bestaande start- en landingsbaan verlengen. Hiervoor is 2010 een nieuw aanwijzingsbesluit in werking getreden. Omdat er een aantal aanpassingen aan de orde zijn, moet er waarschijnlijk een nieuw aanwijzingsbesluit worden genomen. Het definitieve aanwijzingsbesluit wordt uiteindelijk juridisch-planologisch vastgelegd in een nieuw bestemmingsplan.

Rondom het vliegveld zijn verschillende beperkingen van toepassing met betrekking tot de bouw van geluidsgevoelige functies en de maximale hoogte van gebouwen.

PROVINCIAAL BELEID

Omgevingsplan Flevoland 2006

Het *Omgevingsplan Flevoland 2006* is het provinciaal beleid ten aanzien van ruimtelijke ontwikkelingen in de periode tot aan 2015 verwoord. In het *Omgevingsplan* is een begrenzing opgenomen van (toekomstig) stedelijk gebied. De provincie ondersteunt innovatie in en uitbreiding van het bedrijfsleven; een toename van innoverende bedrijven is gewenst.

Voor het landelijk gebied geldt dat de provincie ruimte wil bieden aan nieuwe functies ter verbreding van het economisch draagvlak en deze wil verweven met de bestaande landbouwfunctie. Activiteiten moeten in principe kleinschalig zijn en mogen geen onaanvaardbare milieuhygiënische, landschappelijke en verkeerskundige effecten veroorzaken.

Beleidsregel Kleinschalige ontwikkelingen in het landelijk gebied

Op basis van *Kleinschalige ontwikkelingen in het landelijk gebied (2007)* zijn niet-agrarische en/of agrarisch aanverwante activiteiten toegestaan op (voormalige) agrarische bouwpercelen wanneer

- maximaal 30% van het bouwperceel wordt bebouwd;
- Activiteiten indien mogelijk plaatshebben in de bestaande bebouwing;
- Voor agrarisch aanverwante activiteiten geldt geen maximaal bouwoppervlak;
- Bouwwerken ten behoeve van de be- en/of verwerking van mest en andere biomassa hebben een maximum van 1000 m²;

Wanneer het Omgevingsplan en de beleidsregel *Kleinschalige ontwikkelingen in het landelijk gebied* in dit opzicht te beperken zijn om gewenste integrale ontwikkelingen mogelijk te maken, kan op experimentele basis het planologisch regime worden verruimd. Een dergelijk plan moet inzicht bieden:

- De ambities voor het versterken van de vitaliteit van het landelijk gebied;
- De kwaliteit van het landelijk gebied wordt gewaarborgd;
- De wijze waarop met de bestaande situatie en functies wordt omgegaan;
- De wijze waarop wordt omgegaan met natuurwaarden;
- De wijze waarop het experiment past binnen de ontwikkelingsvisie 2030.

Voor het beoogde voornemen moet dus gebruik worden gemaakt van het experimentenkader.

Verordening voor de Fysieke Leefomgeving

De provincie Flevoland heeft sinds 2008 een *Verordening voor de Fysieke Leefomgeving* waarin de bescherming van de bodemkwaliteit, het grondwater,

stiltegebieden en dergelijke heeft geregeld. Op 13 februari is een ontwerpwijziging van de VFL gepubliceerd waarbij de verordening wordt uitgebreid met regels voor de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Daarmee geeft de Provincie invulling aan de bepalingen uit het Barro (zie hierboven).

Binnen de EHS geldt de 'nee, tenzij'-beginsel. Naast de zware voorwaarden waaraan moet worden voldaan bij EHS-compensatie heeft de Provincie twee instrumenten ontwikkeld om de begrenzing van de EHS aan te passen. Deze instrumenten worden beschreven in de handreiking *Spelregels EHS, EHS-kaart en EHS-doelbenadering*.

Het instrument 'herbegrenzing' kan ingezet worden bij individuele ontwikkelingen in en rond EHS-gebieden met een individueel belang en een beperkte invloed. Gedeputeerde Staten is bevoegd om een herbegrenzing toe te passen. De 'saldobenadering' kan worden ingezet om een combinatie van projecten mogelijk te maken die zowel de kwaliteit en kwantiteit van de EHS op gebiedsniveau per saldo verbeteren. Toepassen van dit instrument is een bevoegdheid van Provinciale Staten. Een beschrijving van de onderlinge samenhangen tussen de plannen, projecten of handelingen in een gebiedsvisie is daarbij een vereiste.

Beschermingsregimes

Overigens maakt de Provincie onderscheid tussen drie typen EHS-gebied:

- In prioritaire gebieden is toepassing van de saldobenadering niet mogelijk. Naast Natura 2000-gebieden, beschermde natuurmonumenten en bosreservaten, gaat het om gebieden met zeer bijzondere natuurwaarden;
- Waardevolle EHS-gebieden zijn gebieden die een hoge natuurwaarde hebben en van belang zijn voor de gewenste samenhang en kwaliteit van de EHS;
- Overige EHS kent lokaal hoge natuurwaarden die door de omvang of gebruiksdruk moeilijk zijn te beheren. Deze gebieden lenen zich voor de saldobenadering.

Het Knarbos betreft waardevol EHS-gebied.

WATERSCHAPSBELEID

Waterbeheerplan 2010-2015

Het *Waterbeheerplan 2010-2015* is een actualisatie Waterbeheerplan 2007-2011. Dit was nodig omdat de maatregelen voor een verdere verbetering van de waterkwaliteit vóór 2010 in het waterbeheerplan moesten zijn opgenomen (implementatie Kaderrichtlijn Water). De resultaten van de KRW gebiedsprocessen zijn vastgelegd in het Waterbeheersplan. De herziening is tevens aangegrepen om beleidswijzigingen te verwerken en de planperiode te verlengen tot 2012. Daarnaast is van de gelegenheid gebruik gemaakt om de medio 2009 door de provincie vastgestelde kaders voor het oplossen van de wateropgave in het Omgevingsplan Flevoland te verankeren in dit waterbeheerplan.

De hoofddoelen van het waterschap betreffen 'veiligheid', 'voldoende water' en 'schoon water'. Aan de hand van deze hoofddoelen worden de doelstellingen voor de planperiode 2010-2015 beschreven.

GEMEENTELIJK BELEID

Structuurplan Lelystad 2015

Het algemene gemeentelijk toekomstbeleid is verwoord in het *Structuurplan Lelystad 2015* (vastgesteld d.d. 7 april 2005). Het gemeentelijk economische beleid is gericht op het behoud van voldoende werkgelegenheid voor de beroepsbevolking. Tegelijkertijd moet een verdere groei van de werkgelegenheid gerealiseerd worden voor nieuwe bewoners.

Gemeentelijke Visie Vestigingsbeleid

In de *Gemeentelijke Visie Vestigingsbeleid (GVV)* geeft de gemeente aan hoe zij invulling geeft aan de bestaande en toekomstige werklocaties en welke beleidsregels zij daarbij hanteert. In het GVV hanteert de gemeente verschillende locatietypen, die gerelateerd is aan provinciaal beleid. Het GVV is van toepassing op grotere stedelijke ontwikkelingslocaties en niet zozeer het buitengebied.

Bestemmingsplan Buitengebied Lelystad (2009)

In 2009 is een nieuw bestemmingsplan Buitengebied vastgesteld. Het bestemmingsplan regelt de bouw- en gebruiksmogelijkheden buiten de stedelijke gebieden. In de toelichting op dit bestemmingsplan is als beleidsuitgangspunt opgenomen dat '*nieuwvestiging van niet aan het buitengebied gebonden bedrijven ongewenst is*'. Wel wordt enige ruimte geboden aan niet-agrarische bedrijven op vrijkomende agrarische bedrijfspercelen.

Welstandsnota

De gemeente Lelystad heeft het beleid voor welstand in een *Welstandsnota* opgenomen. De drie belangrijkste doelstellingen van de welstandsnota geven nader inhoud aan de vereenvoudiging van het welstandstoezicht.

De vereenvoudiging heeft geleid tot twee welstandsniveaus en één welstandsvrij niveau. De twee welstandsniveaus zijn gebieden met beperkte of stedenbouwkundige welstand en gebieden met een volledige of architectonische welstand. Het buitengebied - waaronder het Knarbos - zijn welstandsvrij.

1. BELEID EN REGELGEVING PER MILIEUASPECT

1. 1. Beleid en regelgeving bodem en water

1.1.1. KRW-doelstellingen/Stoomgebiedprogramma Eems

De Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) heeft als doel de waterkwaliteit in Europese waterlichamen te verhogen. In de KRW zijn doelen opgenomen die in 2015 (in principe) moeten worden bereikt. Naast een goede stoffenbalans (chemische kwaliteit) moet de ecologische toestand van verschillende

waterlichamen worden verhoogd. In Stroomgebiedbeheersplannen is in beeld gebracht wat de huidige toestand is van de KRW-waterlichamen, zijn verbeteringsdoelstellingen benoemd en zijn maatregelen uitgewerkt om aan deze doelen kunnen voldoen. Maatregelen kunnen gefaseerd tot worden uitgevoerd tot 2027. Het plangebied ligt in het Stroomgebied van de Eems.

Het Winschoterdiep en de kanalen van de Fivelboezem zijn aangewezen als waterlichamen op basis van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW). In het plangebied zelf zijn geen specifieke verbetermaatregelen aan de orde.

1.1.2. Nationaal Waterplan (2009)

In het Nationaal Waterplan zijn de rijkskaders voor het waterbeleid vastgelegd. Het Nationaal Waterplan richt zich op bescherming tegen overstromingen, voldoende (drink)water en schoon water. De basisgedachte is dat er een integrale en duurzame benadering van de wateraspecten in ruimtelijke plannen plaats dient te vinden, waarbij de watersysteembenadering wordt gehanteerd. Dit houdt onder andere in dat geen afwenteling van waterhuishoudkundige problemen op de omgeving mag plaatsvinden (waterneutraal ontwikkelen) en er rekening wordt gehouden met klimaatveranderingen.

1.1.3. Waterbeheersplan Hunze en Aa's (2010-2015)

Waterschap Hunze en Aa's heeft voor de periode 2010-2015 een waterbeheerplan vastgesteld. Dit plan biedt het kader voor een veilig, schoon robuust watersysteem.

1. 2. Beleid en regelgeving landschap, cultuurhistorie en archeologie

1.2.1. Monumentenwet

Op basis van de *Monumentenwet* worden de volgende objecten beschermd:

- cultuurhistorisch waardevolle gebouwen;
- cultuurhistorisch of architectuurhistorisch waardevolle occupatiepatronen (Beschermd dorpsgezicht of Beschermd Stadgezicht);
- archeologische vindplaatsen met een hoge waarde.

1.2.2. Nota Belvédère

Met de Nota Belvédère (1999) heeft de Rijksoverheid een basis gelegd voor een betere inpassing van cultuurhistorische waarden in ruimtelijke planvorming. In het kader van de Nota Belvédère is een inventarisatie van cultuurhistorisch waardevolle steden en gebieden gemaakt. Het plangebied ligt deels in het Belvédèregebied Veenkoloniën.

1.2.3. Provinciaal beleid op het gebied van landschap

Voor de concrete toetsing bij ruimtelijke ontwikkelingen hanteert de provincie met name kaart 6A van de Omgevingsverordening 2009. Een ontwerp voor een partiële herziening van de verordening wordt naar verwachting medio 2013 vastgesteld. In Menterwolde zijn de volgende landschapswaarden van belang:

- groene linten: de kenmerkende wegdorpen
- gebied voor landschapontwikkeling: het overgangsgebied naar het stedelijk gebied van Veendam en zuidelijk van Meeden;
- gebied kanalen en wijken: het kenmerkende veenkoloniale landschap; (inclusief de Oude Veendijk)
- karakteristieke waterloop: binnen de polder Oude Verlaat;
- een aantal meer verspreid gelegen bos- en natuurgebieden (vergelijk ook figuur 6);
- grootschalig open gebied: het noordelijk deel van de gemeente, onderdeel van het Oldambtgebied,

1. 3. Beleid en regelgeving ecologie

1.3.1. Structuurvisie infrastructuur en ruimte (SVIR)

Het rijksbeleid ten aanzien van de bescherming van soorten (flora en fauna) en de bescherming van de leefgebieden van soorten (habitats) is opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR). De uitwerking van dit nationale belang ligt bij de provincies. De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is op provinciaal niveau uitgewerkt in het Provinciaal Omgevingsplan Groningen.

1.3.2. Natuurbeschermingswet 1998

De Natuurbeschermingswet 1998:

1. verankert de Europese gebiedsbescherming van Natura 2000, bestaande uit Speciale Beschermingzones (sbz's) op grond van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn, in de Nederlandse wetgeving. Daarnaast vallen de reeds bestaande (Staats)natuurmonumenten onder deze wet;
2. vormt de wettelijke basis voor de aanwijzingsbesluiten met instandhoudingsdoelstellingen;
3. legt de rol van bevoegd gezag voor verlening van Nb-wetvergunningen meestal bij de provincies (in dit geval Gedeputeerde Staten van Groningen).

Het is verboden zonder vergunning van Gedeputeerde Staten projecten te realiseren of andere handelingen te verrichten, die – gelet op de instandhoudingsdoelstelling – de kwaliteit van het gebied kunnen verslechteren of een significant verstoring effect kunnen hebben¹⁾. Voor vergunningverlening is dan een habitattoets nodig.

¹⁾ Volgens de EU-handleiding treedt 'verslechtering' op, wanneer de door de habitat ingenomen oppervlakte afneemt of wanneer er een dalende lijn optreedt met betrekking tot de specifieke betekenis van een gebied voor de instandhouding van de habitat of de daarmee 'geassocieerde typische soorten' op lange termijn. Van 'verstoring' is volgens de EU-handleiding sprake, wanneer uit populatiedynamische gegevens blijkt dat de soort

De eerste stap betreft de oriëntatiefase waarin sprake is van een voortoets. Centraal staat dan de vraag of er een *kans op een significant negatief effect* is. Indien dergelijke effecten niet op voorhand kunnen worden uitgesloten dan dient een Passende beoordeling opgesteld te worden, alsmede een planMER, waarin de effecten op Natura 2000 worden onderzocht. Indien uit deze beoordeling blijkt dat ook na het treffen van mitigerende maatregelen daadwerkelijk sprake is van een significant negatief effect, dan dient om voor vergunningverlening in aanmerking te komen vervolgens voldaan te worden aan de zogenaamde *ADC-criteria*:

- er zijn geen Alternatieven;
- er is sprake van een Dwingende reden van groot openbaar belang;
- vooraf zijn adequate Compenserende maatregelen getroffen.

In het kader van de Nb-wet dienen zowel interne effecten (binnen de beschermde gebieden) als externe effecten (buiten de beschermde gebieden) van het voornemen op de te beschermen soorten en habitattypen te worden onderzocht. Van belang daarbij is dat de instandhoudingsdoelstelling, voor zover het een gebied betreft, aangewezen op grond van artikel 10a, eerste lid (Natura 2000), dan wel de wezenlijke kenmerken van een gebied, aangewezen op grond van artikel 10, eerste lid (Beschermd Natuurmonument), niet in gevaar komen.

1.3.3. Natura 2000-beheerplannen

Met het oog op de instandhoudingsdoelen stellen Gedeputeerde Staten voor Natura 2000-gebieden een beheerplan vast. In dit beheerplan wordt aangegeven welke instandhoudingmaatregelen dienen te worden genomen. Een beheerplan geldt voor een periode van maximaal zes jaren en kan worden verlengd. Enerzijds bevat een beheerplan een uitwerking van de natuurdoelen in omvang, ruimte en tijd en beschrijft het de maatregelen die genomen moeten worden om die doelen daadwerkelijk te bereiken. Anderzijds geeft het beheerplan aan in hoeverre bestaande of nieuwe activiteiten in en om het gebied kunnen (blijven) plaatsvinden, zonder dat de doelen in gevaar komen.

1.3.4. Programmatische aanpak stikstof

De Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) is begin 2009 van start gegaan met als doel om de vastgelopen vergunningverlening in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 weer vlot te trekken. De PAS is gebaseerd op het principe van salderen: door generieke maatregelen te treffen en door stikstofruimte van stoppende agrarische bedrijven juridisch vast te leggen, wordt milieuruimte gecreëerd om nieuwe vergunningen te verlenen en gelijktijdig een verbetering van de natuurkwaliteit te realiseren. Omdat de vergunningverlening in Natura 2000-gebieden wettelijk geregeld is, moet de PAS in zijn definitieve vorm ook in de wet worden vastgelegd. Vooral nog is de wettelijke verankering van het PAS nog niet aan de orde.

het gevaar loopt niet langer een levensvatbare component van de natuurlijke habitat te blijven.

1.3.5. Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderijen

In het *Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij* (Besluit huisvesting) is bepaald dat dierenverblijven, waar emissie-arme huisvestingssystemen voor beschikbaar zijn, op den duur emissie-arm moeten zijn uitgevoerd. Op grond van het besluit mogen alleen nog huisvestingssystemen in gebruik zijn met een emissiefactor die lager of gelijk is aan de maximale emissiewaarde. Voor varkenshouderijen en pluimveehouderijen onder een bepaalde omvang, geldt het besluit pas vanaf 1 januari 2013. Het besluit is van toepassing op (melk)rundvee, varkens en de pluimveehouderij.

1.3.6. Spelregels EHS

De provincies en het Rijk hebben afspraken gemaakt over het toestaan van ingrepen en ontwikkelingen in de EHS. Dit hebben ze vastgelegd in de nota 'Spelregels EHS' (LNV/IPO, 2007). Daarbij gaat het zowel om bestaande als om nog te ontwikkelen natuurwaarden. Met deze nieuwe spelregels is een betere ruimtelijke bescherming gewaarborgd, terwijl er toch mogelijkheden worden geboden voor een meer ontwikkelingsgerichte benadering van de EHS.

Bij de 'nee, tenzij'-benadering zijn ingrepen met een significant negatief effect op de wezenlijke waarden en kenmerken van de EHS niet toegestaan, tenzij er sprake is van een groot openbaar belang en er geen alternatieven beschikbaar zijn. In dat geval moet de schade zoveel mogelijk worden beperkt door mitigerende maatregelen en moet de resterende schade worden gecompenseerd. Herbegrenzing wordt alleen bij kleinschalige ruimtelijke ingrepen (bijvoorbeeld ten behoeve de landbouw of het waterbeheer) of om ecologische redenen toegepast en moet leiden tot kwaliteitsverbetering en versterking van de EHS. Bij combinaties van plannen en projecten geldt een saldobenadering. Hierbij moet sprake zijn van onderlinge samenhang, waarbij per saldo een verbetering van de kwaliteit of kwantiteit van de EHS optreedt.

1.3.7. Provinciale Omgevingsplan (EHS-beleid)

De begrenzing en ruimtelijke bescherming van de EHS is geregeld in het Omgevingsplan Flevoland. Binnen de EHS geldt de 'nee, tenzij'-beginsel. Naast de voorwaarden waaraan moet worden voldaan bij EHS-compensatie heeft de Provincie twee instrumenten ontwikkeld om de begrenzing van de EHS aan te passen. Deze instrumenten worden beschreven in de handreiking *Spelregels EHS, EHS-kaart en EHS-doelbenadering*.

Het instrument 'herbegrenzing' kan ingezet worden bij individuele ontwikkelingen in en rond EHS-gebieden met een individueel belang en een beperkte invloed. Gedeputeerde Staten is bevoegd om een herbegrenzing toe te passen. De 'saldobenadering' kan worden ingezet om een combinatie van projecten mogelijk te maken die zowel de kwaliteit en kwantiteit van de EHS op gebiedsniveau per saldo verbeteren. Toepassen van dit instrument is een bevoegdheid van

Provinciale Staten. Een beschrijving van de onderlinge samenhangen tussen de plannen, projecten of handelingen in een gebiedsvisie is daarbij een vereiste.

Om te kunnen toetsen of de saldobenadering correct wordt toegepast, is een methode ontwikkeld om de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS-gebieden te bepalen. Deze waarden zijn per gebied beschreven.

Beschermingsregimes

Overigens maakt de Provincie onderscheid tussen drie typen EHS-gebied:

- In prioritaire gebieden is toepassing van de saldobenadering niet mogelijk. Naast Natura 2000-gebieden, beschermde natuurmonumenten en bosreservaten, gaat het om gebieden met zeer bijzondere natuurwaarden;
- Waardevolle EHS-gebieden zijn gebieden die een hoge natuurwaarde hebben en van belang zijn voor de gewenste samenhang en kwaliteit van de EHS;
- Overige EHS kent lokaal hoge natuurwaarden die door de omvang of gebruiksdruk moeilijk zijn te beheren. Deze gebieden lenen zich voor de saldobenadering.

1.3.8. Flora- en faunawet

Voor de soortenbescherming is de Flora- en faunawet (hierna Ffw) van toepassing. Deze wet is gericht op de bescherming van dier- en plantensoorten in hun natuurlijke leefgebied. De Ffw bevat onder meer verbodsbepalingen met betrekking tot het aantasten, verontrusten of verstoren van beschermde dier- en plantensoorten, hun nesten, hollen en andere voortplantings- of vaste rust- en verblijfsplaatsen. De wet maakt hierbij een onderscheid tussen 'licht' en 'zwaar' beschermde soorten. Indien sprake is van bestendig beheer, onderhoud of gebruik, gelden voor sommige, met name genoemde soorten, de verbodsbepalingen van de Ffw niet. Er is dan sprake van vrijstelling op grond van de wet. Voor zover deze vrijstelling niet van toepassing is, bestaat de mogelijkheid om van de verbodsbepalingen ontheffing te verkrijgen van het Ministerie van Economische Zaken. Voor de zwaar beschermde soorten wordt deze ontheffing slechts verleend, indien:

- er sprake is van een wettelijk geregeld belang (waaronder het belang van land- en bosbouw, bestendig gebruik en dwingende redenen van groot openbaar belang);
- er geen alternatief is;
- geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen dient in het geval van zwaar beschermde soorten of broedende vogels overtreding van de Ffw voorkomen te worden door het treffen van maatregelen, aangezien voor dergelijke situaties geen ontheffing kan worden verleend.

Met betrekking tot vogels hanteert het Ministerie van Economische Zaken de volgende interpretatie van artikel 11:

De verbodsbepalingen van artikel 11 beperken zich bij vogels tot alleen de plaatsen waar gebroed wordt, inclusief de functionele omgeving om het broeden succesvol te doen zijn, én slechts gedurende de periode dat er gebroed wordt. Er zijn hierop echter verschillende uitzonderingen, te weten:

Nesten die het hele jaar door zijn beschermd

Op de volgende categorieën gelden de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Ffw het gehele seizoen.

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruikmaken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).

Nesten die niet het hele jaar door zijn beschermd

In de 'aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' worden de volgende soorten aangegeven als categorie 5. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd.

5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het hele jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. De soorten uit categorie 5 vragen soms wel om nader onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Categorie 5-soorten zijn namelijk wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

1. 4. Beleid en regelgeving leefomgeving

1.4.1. VNG-brochure Bedrijven en milieuzonering

In het kader van een goede ruimtelijke ordening is ruimtelijke afstemming tussen bedrijfsactiviteiten, voorzieningen en gevoelige functies (woningen) noodzakelijk. Bij deze afstemming kan gebruik worden gemaakt van de richtafstanden uit de basiszoneringslijst van de VNG-brochure 'Bedrijven en milieuzonering' (2009). Een richtafstand kan worden beschouwd als de afstand waarbij onaanvaardbare milieuhinder als gevolg van bedrijfsactiviteiten redelijkerwijs kan worden uitgesloten. In geval van een gemengd gebied kan worden gewerkt met een verkleinde richtafstand.

1.4.2. Verkeershinder

Hoewel het aspect verkeershinder een belangrijk criterium vormt bij het opstellen van ruimtelijke plannen, zijn er geen wettelijke normen voor vastgesteld. Wel van belang zijn de gemeentelijke verkeers- en vervoerplannen (zie onderstaand). In het landelijk gebied heeft verkeershinder niet zozeer betrekking op de belasting van het wegennet en de lengte van de reistijd, als wel de hinder van landbouwverkeer en de veiligheid van (recreatieve) fietsroutes.

1.4.3. Luchtkwaliteit

In de *Wet milieubeheer* zijn grenswaarden opgenomen ten aanzien van een aantal luchtverontreinigende stoffen. In de ruimtelijke ordening zijn met name de stoffen fijn stof (PM_{10}) en stikstofdioxide (NO_2) van belang. De grenswaarden van deze stoffen zijn in de onderstaande tabel weergegeven.

Stof	Toetsing van	Grenswaarde	Geldig vanaf
stikstofdioxide (NO_2)	jaargemiddelde concentratie	60 $\mu g/m^3$ 40 $\mu g/m^3$	2010 2015
	uurgemiddelde concentratie max. 18 keer per jaar	300 $\mu g/m^3$ 200 $\mu g/m^3$	2010 2015
fijnstof (PM_{10})	jaargemiddelde concentratie	40 $\mu g/m^3$	2005
	24-uurgemiddelde concentratie max. 35 keer per jaar	75 $\mu g/m^3$ 50 $\mu g/m^3$	2005 2011

Tabel 1 Grenswaarden fijn stof (PM_{10}) en stikstofdioxide (NO_2)

In het *Besluit niet in betekende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)* is bepaald dat ontwikkelingen met een beperkte bijdrage aan de concentraties luchtverontreinigende stoffen, niet hoeven te worden getoetst aan de grenswaarden. Het gaat om een aantal omschreven categorieën projecten en projecten die niet meer dan 3% van de grenswaarde bijdragen ($1,2 \mu g/m^3$).

1.4.4. Geluidhinder

Niet-agrarische bedrijfsactiviteiten worden getoetst aan de richtwaarden en normen uit de *'Handreiking industrielawaai en vergunningverlening (1998)'*. Daarbij wordt een onderscheid gemaakt een langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{Ar,LT}$) en een maximaal geluidsniveau (L_{Amax}). Bij de richtwaarden voor het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau wordt rekening gehouden met de aard van de woonomgeving (landelijke omgeving, rustige woonwijk of woonwijk in de stad) en de beoordelingsperiode (dag, avond en nacht). De richtwaarden zijn opgenomen in de onderstaande tabel.

Aard van de omgeving	Aanbevolen richtwaarden (dB(A))		
	Dag	Avond	Nacht

Landelijke omgeving	40	35	30
Rustige woonwijk, weinig verkeer	45	40	35
Woonwijk in de stad	50	45	40

Figuur 1. Richtwaarden uit de Handreiking industrielawaai en vergunningverlening

In sommige gevallen kan een overschrijding van de richtwaarden toelaatbaar worden geacht, op grond van een bestuurlijk afwegingsproces. Daarbij wordt een geluidsniveau van 55 dB(A) gehanteerd als maximum.

Voor een kortstondige verhoging van het geluidsniveau worden de volgende maximale waarden gehanteerd (L_{Amax}):

- 70 dB(A) in de periode tussen 07:00 en 19:00;
- 65 dB(A) in de periode tussen 19:00 en 23:00;
- 60 dB(A) in de periode tussen 23:00 en 07:00;

Ten aanzien van indirecte hinder als gevolg van verkeersbewegingen wordt de zogenaamde *Schrikkelcirculaire*²⁾ gehanteerd. Op basis van de circulaire geldt een voorkeurgrenswaarde van 50 dB(A) en een maximale grenswaarde van 65 dB(A) op de gevels van woningen.

1.4.5. Beleidslijn geurhinder (Rijksbeleid)

In een brief van 30 juni 1995 heeft de (toenmalige) Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer een algemene beleidslijn ten aanzien van geurhinder vastgelegd. Het voorkomen van (nieuwe) hindersituaties is daarbij het voornaamste uitgangspunt. In het geval van hinder, moeten maatregelen worden getroffen op basis van de referentiedocumenten voor Best Beschikbare Technieken (BBT). Sinds 2012 is de hindersystematiek voor niet-agrarische bedrijven opgenomen in de 'Handleiding geur'. Deze handleiding wordt door gemeenten en provincies toegepast bij de vergunningverlening.

Voor een aantal specifieke processen zijn voorschriften opgenomen in de Nederlandsce emissie Richtlijn lucht (NeR). Voor vergistingsinstallaties vormt de 'Handreiking (co-)vergisting van mest' sinds 1 januari 2011 als BBT-referentiedocument. De vergistingsinstallatie moet dus ten minste voldoen aan de geuremissie-beperkende voorschriften uit deze handreiking.

²⁾ Circulaire inzake geluidhinder veroorzaakt door het wegverkeer van en naar de inrichting; beoordeling in het kader van de Wet milieubeheer, d.d. 29 februari 1996.

1.4.6. Geurbeleid provincie Flevoland

Het geurbeleid van de Provincie Flevoland is opgenomen in de 'Beleidsregels voor beoordeling van geurhinder 2008'. Het beleid zet in op het reduceren van geurbelasting door middel van BBT-maatregelen. De beleidsregels maken daarbij onderscheid in gevoelige, minder gevoelige en niet-gevoelige bestemmingen. Verspreid liggende woonbebouwing (zoals in de voorliggende situatie) valt in de categorie 'minder gevoelige bestemmingen'.

In Flevoland wordt gewerkt met een basistoetsing voor continue bedrijfsprocessen. De normstellingen zijn gebaseerd op de hedonische waarde (de (on)aangenaamheid van geur). Aanvullend wordt getoetst op hinder in piekconcentraties. Deze aanvullende toetsing is van toepassing op geurbronnen die minder dan 5% van het aantal uren per jaar actief zijn of bij een geuremissie via een hoge schoorsteen. Tot slot is er sprake van de 'zekerheidsvereiste': met 90% zekerheid moet aan de gestelde norm worden voldaan. Aan deze voorwaarde kan worden voldaan door in de geurberekening de ingevoerde emissie te verdubbelen of door de imissionorm te halveren.

Omdat voor het voorliggende situatie geen hedonische waarden en normen bekend zijn, wordt uitgegaan van de strengste geurnorm uit de NeR: $0,5 \text{ OU}_E/\text{m}^3$.

1.4.7. Externe veiligheid

Vanuit een goede ruimtelijke ordening is het van belang te kijken naar activiteiten die risico's kunnen opleveren voor de beoogde ontwikkeling. Daarbij wordt een onderscheid gemaakt tussen:

- inrichtingen waar gevaarlijke stoffen worden opgeslagen of verwerkt;
- het vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg, het spoor of het water;
- het vervoer van gevaarlijke stoffen door leidingen.

Het externe veiligheidsbeleid heeft vorm gekregen in de risicobenadering. Op grond van deze benadering worden grenzen gesteld aan de risico's gelet op de kwetsbaarheid van de omgeving.

Daarbij wordt rekening gehouden met twee verschillende normen: het plaatsgebonden risico (PR) ³⁾ en het groepsrisico (GR) ⁴⁾. Ten aanzien van het plaatsgebonden risico geldt een kans van 10^{-6} als grenswaarde. Dit betekent dat binnen de zogenaamde PR 10^{-6} -contour geen nieuwe kwetsbare objecten mogen worden toegestaan. Voor ontwikkeling van nieuwe beperkt kwetsbare objecten geldt deze norm als streefwaarde.

³⁾ Plaatsgebonden Risico (PR) is "het risico op een plaats buiten een inrichting uitgedrukt als de kans per jaar dat een persoon die onafgebroken en onbeschermd op die plaats zou verblijven, overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval binnen die inrichting waarbij een gevaarlijke stof, gevaarlijke afvalstof of bestrijdingsmiddel betrokken is".

⁴⁾ De definitie van Groepsrisico (GR) is "de cumulatieve kansen per jaar dat ten minste 10, 100 of 1000 personen overlijden als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval binnen die inrichting waarbij een gevaarlijke stof, gevaarlijke afvalstof of bestrijdingsmiddel betrokken is".

Nieuwe ontwikkelingen binnen de groepsrisicocontour, die een wezenlijke toename teweeg brengen van het groepsrisico, zullen moeten worden verantwoord. Door deze verantwoordingsplicht zal een bestuurlijke afweging en keuze worden gemaakt waarin de nieuwe ontwikkeling wordt afgewogen tegen aspecten als externe veiligheid, zelfredzaamheid, bestrijdbaarheid, bereikbaarheid en economische belangen.

Risico's biogas

Ten aanzien van externe veiligheidsrisico's van mestvergistinginstallaties, heeft het RIVM een afstandentabel opgesteld ⁵⁾. De afstanden zijn onderstaand weergegeven.

Volume biogas in m ³ (0,03 bar)	Afstand tot PR 10-6 contour in meters	Effectafstanden bij explosie in meters (early explosion)	
		Effectafstand tot 0,1 bar overdruk	Effectafstand tot 0,3 bar overdruk
500	25	60	30
1000	40	75	40
1500	45	90	45
2000	50	95	50
5000	70	130	65
10000	95	165	85
20000	120	210	105

Figuur 2. Tabel 1 Risicoafstanden biogasinstallaties (RIVM)

Daarnaast is in 2010 een rapportage verschenen van het RIVM: "Veiligheid grootschalige productie van biogas". Hieruit kan worden geconcludeerd dat biogasopslag met een capaciteit van meer dan 4.000 m³ een veiligheidsrisico met zich mee kan brengen vanwege de aanwezigheid van H₂S.

===

⁵⁾ RIVM, Effect- en risicoafstanden bij de opslag van biogas, d.d. 3 maart 2008.